

Τοις Εντευξομένοις
ή
Περί προσέλκυσης άμεσων ξένων
ιδιωτικών επενδύσεων

Του κ. Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Καθηγητού του Παντείου Πανεπιστ. Κοιν. Πολιτ. Επιστ.,
και του Πανεπιστ. Αθηνών (Επισκ.),
Ex Ch.L., U.L. Bruxelles, Ex Int. I.I.A.P., Paris

Η τρέχουσα διεθνής αλλά και εθνική οικονομική συγκυρία «επανεφέρει» κατά τρόπο έντονο στο προσκήνιο το θέμα της προσέλκυσης άμεσων ξένων ιδιωτικών επενδύσεων, δεδομένου, ότι αυτές θεωρούνται πολύτιμο «εργαλείο» για την «παραγωγή» ανάπτυξης, υπό τις δεδομένες παραδοχές της έννοιας: υπό έποψη χώρου: εθνική/περιφερειακή/τοπική, και, υπό έποψη είδους: οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική.¹

*Ένα από τα βασικά στοιχεία, τα οποία συνιστούν αφ' εαυτών *condicio sine qua non* για την πραγματοποίηση επενδύσεων (και ιδίως άμεσων ξένων) με ό,τι αυτές συνεφέλκονται, είναι η σαφήνεια, η «λογική», η συνέπεια και η σταθερότητα του νομικού καθεστώτος, υπό του οποίου αυτές διέπονται όχι μόνον κατά τον χρόνο έναρξης της σχετικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, αλλά*

1. Βλ. Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Θεσμικό Πλαίσιο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Τόμος Α', νέα έκδ. Αθήναι, 2007, σ. 49 επόμ.

και για μία ακολουθούσα εύλογη μακρά περιόδο.²

Επί του τελευταίου σημείου είναι ενδεικτικές και οι σχετικές παρεμβάσεις Διεθνών Οργανισμών, όπως π.χ. του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD) ή Οργάνων Οικονομικών Ενώσεων, όπως π.χ. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι υπογραμμίζουν την ανάγκη ενός συνεπούς νομικού καθεστώτος για τις επενδύσεις, μη υποκειμένου άνευ ουσιώδους λόγου σε συχνές αλλαγές.

Η Χώρα μας, πρωτοτυπούσα εν προκειμένω, έχει αναγάγει σε κανόνα την συνεχή, και ενίοτε άνευ αποχρώντος λόγου, μεταβολή της περί τις επενδύσεις νομοθεσίας. Μία απλή καταγραφή των σχετικών νομοθετημάτων, (είτε αυτά αναφέρονται μερικώς, είτε ολικώς σε θέματα επενδύσεων), πείθει αναντιλέκτως περί της αληθείας του πράγματος: από το έτος 1952 μ.Χ. μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί και έχουν ισχύσει ή ισχύουν ακόμη, (με αλληπάλληλες εννοείται τροποποιήσεις), δεκάδες Νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα, Πράξεις Υπουργικού Συμβουλίου, Υπουργικές Αποφάσεις, Πράξεις Διοικητού Τραπέζης της Ελλάδος, μεγάλος αριθμός Εγκυκλίων κ.λ.

Εάν σε αυτά τα «ειδικά» νομοθετήματα προστεθεί και η γενικότερη νομοθετική παραγωγή, γίνεται σαφής η κατάσταση, η οποία δημιουργείται. Και υπενθυμίζεται α-

2. Βλ. άλλα στοιχεία στο: Β. Δ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ: Το νομικό καθεστώς προστασίας ξένων κεφαλαίων και επενδύσεων αναπτυξιακού χαρακτήρα στην Ελλάδα. Αθήναι, 1996.

πλώς, ότι για το διάστημα π.χ. 1975-1993 ετέθησαν σε ισχύ 2.178 Νόμοι, εξεδόθησαν 14.248 Προεδρικά Διατάγματα και 17.638 Υπουργικές Αποφάσεις ποικίλου περιεχομένου!

Μία όμως νομοθετική παραγωγή αυτού του μεγέθους επί του θέματος των επενδύσεων, αλληλοαναιρούμενη εν πολλοίς, κάθε άλλο παρά συμβάλλει στην προσέλκυση επενδυτών, (και ιδίως αλλοδαπών, εθισμένων σε άλλα «σταθερώτερα» νομικά καθεστώτα και σε άλλες, εντελώς διαφορετικές συνθήκες επιχειρηματικής δράσης), και στην εμπέδωση κλίματος σταθερότητας των συναλλαγών, δεδομένης και της έλλειψης ολοκληρωμένου κτηματολογίου και δασολογίου στην Ελλάδα.

Εν προκειμένω, επισημαίνεται, ενδεικτικώς, ότι ένα νέο θεσμικό πλαίσιο περί τα θέματα των επενδύσεων, πρέπει, με βάση τα ως άνω στοιχεία και τις ως άνω διαπιστώσεις, να «κινείται», μεταξύ άλλων, και προς την κατεύθυνση της σύντμησης του χρόνου χορήγησης της σχετικής έγκρισης, ιδίως περί ξένων επενδύσεων, προς τον «εμπλουτισμό» της φαρέτρας των προβλεπομένων επιδοτήσεων και εν γένει κινήτρων, προς την εναργεστέρα «συμμετοχή» των Τραπεζών στον τομέα των δανειοδοτήσεων επιχειρήσεων υπαχθεισών σε σχετικές ρυθμίσεις κ.ά.

Όλος ενδεικτικώς αναφέρεται εδώ, (λαμβάνομένου υπ' όψει και του δυσαρέστου γεγονότος, ότι η χώρα μας «απορροφά» ποσοστό μόνον 1% των πραγματοποιούμενων ετησίως άμεσων ξένων επενδύσεων παγκοσμίως), ότι μέτρα «τολμηρά», όπως π.χ. η συγκρότηση Επιτροπών ταχύτερης εξυπηρέτησης επί θεμάτων διοικητικών διαδικασιών των επενδυτών, ιδίως των ξένων, είναι

κατεπείγοντα, ιδίως όταν σχεδιάζονται μεγάλες επενδυτικές δραστηριότητες.

Πέραν αυτών, η κωδικοποίηση της σχετικής νομοθεσίας αφ' ενός και η «άλλη» προσέγγιση του θέματος αφ' ετέρου, προς την κατεύθυνση των ολίγων, των «λογικών» και των «σταθερών» ρυθμίσεων, παρίστανται δυστυχώς υπό τις παρούσες συνθήκες της εσωτερικής και διεθνούς οικονομικής συγκυρίας, υπέρ πάσαν άλλην εποχήν και επιβεβλημένες και κατεπείγουσες.

Άλλως, η περιπόθητος ανάπτυξη, περί της οποίας οι πάντες ομιλούν και κόπτονται, θα παραμένει ευγενής προσδοκία.

Ιδού, λοιπόν, το δυσχερές εγχείρημα για μία νέα αναπτυξιακή πολιτική ευρίσκεται επί θύραις και οι καιροί ου μενετοί, με το δίλημμα προφανές: ανάληψη ευθυνών για τολμηρές αποφάσεις, πέραν των μικροκομματικών σκοπιμοτήτων, ή παραμονή εντός κελύφους εφησυχασμού και αδράνειας, αγνοουμένων σαφών παραινήσεων του παρελθόντος, όπως εκείνη του Ποιητού Επιγραμμάτων ΠΑΛΛΑΔΑ του εξ Αλεξανδρείας (5ος μ.Χ. αιών): Σκηνή γαρ πας ο βίος και παίγνιον· ἢ μάθε παίζειν την σπουδὴν μεταθείς ἢ φέρε τας οδύνας...